

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Jyvälän Nuoret ry:n sääntöuudistus

Sääntöuudistus yhdistyksen toiminnan kehittämisen lähtökohtana

Panu Räsänen

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma 210 op

04/2011

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Panu Räsänen	Sivumäärä 29 ja 13 liitesivua
Työn nimi Jyväskylän Nuoret ry:n sääntöuudistus – Sääntöuudistus yhdistyksen toiminnan kehittämisen lähtökohdaksi	
Ohjaava opettaja Kimmo Lind	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Jyväskylän Nuoret ry, Helena Huovila	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyö käsittelee yhdistyksen sääntöjen uudistamista. Työn toimeksiantaja oli jyväskyläläinen nuorisjärjestö Jyväskylän Nuoret ry. Sääntöjen uusimisen syynä oli niin juridisesti kuin kielelliseltä ilmaisukselta vanhentuneet säännöt.</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli antaa selkeä kuva sääntöjen uudistusprosessista ja siihen vaikuttavista tekijöistä. Kävin opinnäytetyössäni läpi läpi 1.1.2011 voimaan tulleen uudistuneen yhdistyslain muutokset sekä samaan aikaan voimaan tulleen nuorisolain muutokset.</p> <p>Sääntöuudistuksen tärkeimpinä tavoitteina voitiin pitää:</p> <ul style="list-style-type: none">* Sääntöjen uudistaminen vastaamaan vuoden vaihteessa voimaan tulleen yhdistyslain asetuksia* Sääntöjen uudistaminen yksinkertaisemmaksi niin tekstiltään kuin rakenteeltakin (niin, että jokainen nuorikin ne ymmärtäisi)* Hallituksen roolin selkiyttäminen ja hallituksen rakenteen muuttaminen.* Mahdollistaa toiminnan laajeneminen sääntöjen puitteissa.* Täsmentää yhdistyksen tarkoitusta ja toiminnan laatua <p>Lopuksi kävin läpi toimia joilla yhdistyksen toimintaa voidaan täsmentää ja helpottaa yhdistyksen virallisten ja rekisteröityjen sääntöjen ulkopuolella sekä millä tavoin sääntöuudistus on yksi keskeinen tekijä yhdistyksen toiminnan kehittämisen näkökulmasta</p>	
Asiasanat Yhdistyslaki, Järjestötoiminta, Nuorisjärjestöt, Säännöt	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Panu Räsänen	Number of Pages 29 and 13 attachments pages
Title Renewal of Jyväskylän Nuoret NGO's rules – Renewal of rules as beginning of enhancement of operations	
Supervisor(s) Kimmo Lind	
Subscriber and/or Mentor Jyväskylän Nuoret ry, Helena Huovila	
Abstract <p>The purpose of this thesis was to renewal organizations rules. The thesis was commissioned by Jyväskylän Nuoret NGO, a youth organization located at Jyväskylä.</p> <p>Aim of the thesis was to renewal and update the rules to respond the changes in the organization and youth laws.</p> <p>In my thesis I go through influential factors in the process, such as laws and changes in the organization culture.</p> <p>I also go briefly through the benefits of renewal of the organization rules from the point-of-view of enhancement of operations.</p>	
Keywords Organizationlaw, Youthorganization, Rules	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 JYVÄLÄN NUORET RY	7
2.1 Historia	8
2.2 Toimintamuodot	9
2.3 Yhteistyötahot	9
3 OPINNÄYTETYÖN TAVOITE	10
3.1 Toiminnan laajentamisen mahdollistaminen ja -kehittäminen	11
3.2 Sääntöjen yksinkertaistaminen ja selkeyttäminen	12
3.3 Toiminnanlaadun täsmentäminen	12
3.4 Yritys- ja hanketoiminnan mahdollistaminen	13
4 NUORISOJÄRJESTÖTOIMINTAA SÄÄTELEVÄT TEKIJÄT	13
4.1 Yhdistyslaki	14
4.2 Yhdistysrekisteriasetus	15
4.3 Patentti- ja rekisterihallitus (PRH)	15
4.4 Nuorisolaki	16
5 SÄÄNTÖUUDISTUSPROSESSI	16
5.1 Valmistautuminen	16
5.2 1§ Yhdistyksen nimi ja kotipaikka	17
5.3 2§ Yhdistyksen tarkoitus ja toiminnanlaatu	17
5.4 3§ Yhdistyksen jäsenet ja jäsenmaksut	19
5.5 4§ Yhdistyksen tilikausi ja tilintarkastus	20
5.6 5§ Yhdistyksen hallitus	20
5.7 6§ Yhdistyksen nimen kirjoittaminen	21
5.8 7§ Yhdistyksen kokoukset	21
5.9 8§ Yhdistyksen sääntöjen muuttaminen ja yhdistyksen purkaminen	22
5.10. Sääntöjen käsittely yhdistyksen vuosikokouksessa	22
5.11. Sääntöjen voimaan saattaminen	22
6 YHDISTYKSEN KEHITTÄMINEN JATKOSSA	23
6.1 Talous- ja johtosääntö	23
6.3 Strategia	24
LÄHTEET	27
LIITTEET	29

1 JOHDANTO

Tarkastelen opinnäytetyössäni yhdistyksiä yleisesti ja varsinkin Jyvälän Nuoret ry:tä yhdistyksiä säätelevien normien kautta. Kerron opinnäytetyössäni Jyvälän Nuoret ry:n sääntöjen uusimisen tavoitteet, syyn miksi säännöt uudistetaan, millä tavoin sääntöjen uudistaminen toteutetaan ja mitä yhdistyksen sääntöjen uudistamisessa pitää ottaa huomioon. Opinnäytetyön idea tuli tilauksena työpaikaltani Jyvälän Nuoret ry:ltä, jossa olen työskennellyt kaksi vuotta nuorisotoiminnan koordinaattorina.

Uskoisin, että ensimmäiset lukijat laittavat tässä vaiheessa opinnäytetyöni takaisin hyllyyn pölyttymään miettien samalla, että miten ihmeessä jollakin on voinut olla mielenkiintoa kirjoittaa asiasta kokonainen opinnäytetyö. Siksi pyrin kirjoittamaan opinnäytetyöstäni niin helppoa ja mielekästä luettavaa kuin vain suinkin lakitekstejä siteeratessa pystyn pitäen silti tekstissä prosessia kuvaavan otteen. Yritän myös saada tekstiin yhdenlaisen ”juonen” tai kaaren, jossa on alku, keskikohta ja loppu muutamine juonenkäänteineen. Tätä työtä tehdessä löysin itse monia mielenkiintoisia ulottuvuuksia järjestökentästä jotka haluan jakaa kanssanne. En siis aio kirjoittaa tätä pelkästään itseäni varten vaan enemmänkin sillä ajatuksella, että saisin yhä useamman kääntymään ”järjestöuskovaiseksi”, kuten RAY:n osastopäällikkö Mika Pyykkö tituleerasi järjestötoissa työtä tekeviä.

Yksi ehkä suurimpia oivalluksia tai yllätyksiä mitä minulle tuli tätä opinnäytetyötä tehdessä on se, ettei yhdistyslaki juurikaan määrittele yhdistyksien toimintaa. Yhdistyksen säännöt määrittävät toiminnan. Yhdistyslaki määrittelee muutamia kiellettyjä yhdistyksen toimintamalleja, kuten rasistiset ja sotilaalliset yhdistykset sekä erillisen luvan vaativat yhdistykset, joilla laissa tarkoitetaan pääasiassa ampumaseuroja. Yhdistyslakia lukiessa kohtaa usein fraasiin ”ellei yhdistyksen säännöissä toisin mainita”, joka antaa siis yhdistykselle luvan soveltaa lakia tai ehkä pikemminkin lakia pitää tulkita hyvänä käytäntönä.

Jos yhdistyksen sääntöjen merkitys ja niiden asettaminen pitäisi kiteyttää yhteen lauseeseen toteaisiin seuraavaa; hallitus määrittelee yhdistyksen säännöt ja yhdistyksen säännöt määrittelevät yhdistyksen.

2 JYVÄLÄN NUORET RY

Jyvälän Nuoret ry:n tällä hetkellä voimassaolevissa säännöissä yhdistyksen tarkoituksiksi kerrotaan omaehtoisuuteen ja vastuullisuuteen kasvattavaa ja kasvua tukevaa toimintaa setlementtiaatteen perusarvojen pohjalta Jyväskylässä. Toiminnan laaduksi säännöt kertovat mm. toiminta- ja opintoryhmien järjestämisen, kerhot ja leirit ja niiden sisältöinä erityisesti omaehtoinen toiminta ja itsensä kehittämisen mahdollistaminen. (Jyvälän Nuoret ry, säännöt)

Jyvälän Nuoret on siis Suomen setlementtiliikkeen arvojen mukaan toimiva nuorisojärjestö. Setlementtitoiminnan arvoista Jyvälän Nuorten lapsi- ja nuorisotyössä näkyvät lapsen oikeuksien kunnioittaminen, erilaisuuden hyväksyminen ja usko henkilökohtaisen ystäväyden ja yhteyden mahdollisuuteen yli kaikenlaisten rajojen. Tavoiteeksi yhdistys ilmoittaa aktiivisen vuorovaikutukseen perustuvan lapsi-, nuoriso- ja perhetoiminnan järjestämisen, erilaisista taustoista tulevien kohtaamisen, sosiaalisen vahvistamisen sekä ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestävänsä kehityksen edistämisen toiminnassaan. (Jyvälän Nuoret ry, Toimintakertomus 2009)

Yhdistys on osa suomalaista setlementtiliikettä, joka on toiminut vuodesta 1915. Setlementtiliikettä kutsuttiin aluksi Teollisuusseutujen Evankelioimis seuraksi Ensimmäinen setlementti, eli pysyvä paikallinen toiminta, alkoi Helsingin Kalliossa vuonna 1919. (Uusi-Rauva 2008, 10)

Setlementtiliike ei ole enää nykyään uskonnollinen liike. Setlementtiliitto ja paikalliset toimijat korostavat nykyään olevansa poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomia toimijoita (Jyvälän Nuoret ry, toimintakertomus 2009).

Setlementtiliitto kertoo strategiassaan, että heidän perusarvonsa ja -tehtävänsä on alusta asti ollut vahvistaa yhteiskunnallista eheyttä paikallisen arkielämän arvostamisen ja lähiyhteisöjen tukemisen kautta. (Setlementtiliitto, Strategia 2015)

2.1 Historia

Jyvälän Nuoret ry:n perustajana ja alulle panijana toimi jyvaskyläläinen setlementtiliikkeen paikallistoimija, Jyvälän kannatusyhdistys ry (jatkossa Jyvälä). Yhdistys on perustettu 25.11.1974. Yhdistyksen perustamisella vastattiin samana vuonna tapahtuneeseen nuorisolain uudistukseen. Silloisessa nuorisolaissa määriteltiin, että nuorisoavustuksia voivat saada vain nuorisojärjestöt. Jatkaakseen vuodesta 1940 alkanutta nuorisotyötä, Jyvälän piti saada ”pikkuveli”, nuorisotyöhön keskittyvä erillinen yhdistys. Samaan aikaan Suomeen perustettiin useita muitakin nuorten setlementtejä. Tällä hetkellä Suomessa toimii 41 nuorten setlementtiä. Nuorten setlementit järjestäytyivät kahdeksaksi maakunta-kohtaiseksi piirijärjestöksi, jotka perustivat oman kattojärjestön Setlementtinuorten liiton. (Jyvälän Nuoret ry, Perustamiskirja)

Jyvälän Nuoret ry:n perustamiskirjassa yhdistyksen toiminta määriteltiin seuraavasti: ”Yhdistyksen tarkoituksena on toimia Setlementtinuorten Keski-Suomen piiri ry:n jäsenenä ja Jyvaskylän Työkeskuksen, Jyvälän kannatusyhdistys ry:n kanssa yhteistyössä, herättäen kristillistä vastuuntuntoa sekä siihen perustuvaa nuorten omatoimisuuden pohjalle rakentuvaa sosiaalista ja kasvatuksellista toimintaa. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys luo mahdollisuuksia nuorten omatoimiselle toiminnalle ja itsensä kehittämiseksi perustamalla erilaisia tyttö-, poika- ja harrastuskerhoja, järjestämällä opinto-, liikunta- ja virkistystoimintaa sekä tervettä ja raitista, väkijuomista ja huumeista vapaata harrastustoimintaa.” (Jyvälän Nuoret ry, Perustamiskirja)

Paha kyllä, en löytänyt tätä opinnäytetyötäni varten useampia Jyvälän Nuorten vanhoja sääntöjä. Uskon, että nämä säännöt kuitenkin tuovat ilmi, kuinka nuorisotyö on muuttunut tai tekee painotuksineen tietynlaista aaltoliikettä. Tyttö- ja

poikatyötä kutsutaan nykyään sukupuolisensitiiviseksi työksi. Enää ei erikseen painoteta, että nuorisojärjestön toiminnassa pyritään raittiuteen. Sääntöjen ajoittainen uudistaminen on tarpeen myös kielellisen ilmaisutyylin uudistuessa.

2.2 Toimintamuodot

Jyvälän Nuoret ry:n nykyinen toiminta on aikojen saatossa löytänyt uomakseen lasten ja nuorten ilmaisukeinoja kehittävien kerhojen ja leirien järjestämisen. (Jyvälän Nuoret ry:n toimintakertomus 2009). Samaan aikaan yhdistys on lisännyt uusia toimintamuotoja erilaisten hankkeiden ja projektien kautta, joiden rahoitus on saatu Raha-automaattiyhdistykseltä, lääninhallitukselta (nykyisin ELY-keskus) tai muilta yhdistyksiltä ja säätiöiltä (esim Suomen Lions ry). (Jyvälän Nuoret ry, 2011)

Näistä uudentyyppisistä hankkeista, haluan esimerkkinä nostaa esille Mun Juttu –mediapaja hankkeen. Mun Juttu –pajojen käynnistämisessä Setlementtiliitto käytti uutta lähestymistapaa. Liitto kysyi paikallisilta settlementtitoimijoilta minkälaisen, medialähtöisiä menetelmiä hyödyntävän nuorisotyön, he näkivät tarpeelliseksi ja minkälaista toimintaa heidän mielestään pitäisi järjestää. Hankkeeseen valikoitui kolme eri painopistein toimivaa nuorisosetlementtiä. Tampereen Oma Polku halusi kehittää kehitysvammaisten lasten ja nuorten parissa toteutettavaa työtä. Kalliolan Nuoret ry:n Pasilan asukastupa halusi parantaa ja kehittää maahanmuuttajien valmiuksia työskennellä tietokoneilla. Jyvälän Nuoret ry:n ajatuksena oli kehittää kerhotoimintaa, jonka keskiössä olisi video, valokuva ja tietokoneet. Hankkeen rahoittajina toimivat suuryritykset (mm. Microsoft, Metso, DNA ja F-Secure) jotka lahjoittivat hankkeen käyttöön rahaa, ohjelmistoja sekä laitteita. (Setlementtiliitto, 2010)

2.3 Yhteistyötahot

Jyvälän Nuoret ry toimii luonnollisesti yhteistyössä alulle panijansa Jyvälän kanssa. Se kuuluu Setlementtinuorten Keski-Suomen piiri ry:seen yhdessä Äänekoskella toimivan Koskelan Nuoret ry:n sekä Lievestuoreella toimivan Lie-

vestuorelan Nuoret ry:n kanssa. Jyvälän Nuoret kuului piiriorganisaationsa puolesta Setlementtinuorten liittoon huhtikuuhun 2010 saakka. Huhtikuussa 2011 Setlementtinuorten liitto ry yhdistyi Suomen Setlementtiliitto ry:n kanssa muodostaen yhden suuren kattojärjestön. (Setlementtinuorten liitto ry, 2011) Uusituissa säännöissä seurataan uuden Setlementtiliiton Strategia 2015 asettamia tavoitteita. (Suomen Setlementtiliitto, Strategia 2015)

Jyvälän Nuoret ry tekee laajamittaista yhteistyötä myös Jyväskylän kaupungin kanssa, joka on yhdistyksen suurimpia vuotuisia rahoittajia. Yhteistyötä tehdään myös muiden paikallisten nuorisojärjestöjen ja niiden hallinnoimien hankkeiden kanssa.

3 OPINNÄYTETYÖN TAVOITE

Opinnäytetyön tavoitteena on saada Jyvälän Nuoret ry:n säännöt päivitettyä ja vastaamaan toiminnan tämän hetkistä laatua. Uudet säännöt mahdollistavat laaja-alaisen yhdistyksen kehittämisen ja keventävät hallitustyöskentelyn byrokraattisuutta. Säännöt kaipasivat myös kieliasun uudistusta. Samalla säännöissä huomioidaan 1.1.2011 voimaan tulleen yhdistyslain sekä nuorisolain uudistukset. Lakiuudistuksessa, pienille yhdistyksille on mahdollistettu toiminnantarkastus tilintarkastuksen sijaan. Etsivän nuorisotyön tekeminen on uusien sääntöjen mukaan mahdollista, ostopalvelusopimuksen puitteissa, Jyväskylän kaupungin kanssa. (Nuorisolaki § 7b)

Vanhojen sääntöjen mukaan, Jyvälän Nuoret ry ei tällä hetkellä saisi toimia ensinnäkään projekteissa ja toisekseen sen toiminta ei saisi olla valtakunnallista. Mun Juttu –mediapaja hankkeen toteuttaminen siis rikkoi yhdistyksen sääntöjä monelta osin, vaikka toiminta on arvopohjaltaan sääntöjen mukaista.

Yhdistyksen hallituksen työmäärää ja osallistumista pyritään helpottamaan selvittämällä hallituksen roolia sekä osallisuuden keinoja. Tutkija Leo Stranius peräänkuulutti Helsingin Sanomien pääkirjoituksessa mahdollisuutta yhä vapaamuotoisemmalle osallistumiselle yhteisöjen toiminnassa (HS, 11.7.2009).

Sääntöuudistuksessa pyritään vastamaan tähän tarjoamalla yhdistyksen hallituksen jäsenille mahdollisuuden osallistua kokouksiin internetin välityksellä tai puhelimitse. Yhdistyksen sääntöjä uudistaessa juuri hallituksen roolin muokkaaminen on tärkeässä roolissa yhdistystoimintaan osallistumisen helpottamiseksi. On todettu, että nuoret vapaaehtoiset eivät enää halua osallistua hallinnolliseen työskentelyyn, vaan ovat enemmän kiinnostuneita konkreettisemmasta toiminnasta, jossa tulos on selkeämmin nähtävissä (HS, 3.8.2009). Tästä syystä on tarpeen kiinnittää huomiota hallituksen roolin selkeyttämiseen, jotta osallistuminen pitkäjänteiseen vapaaehtoisuuteen olisi helpompaa. Kyseessä ei ole kuitenkaan hallituksen päätäntävällän ja vastuun vähentäminen.

3.1 Toiminnan laajentamisen mahdollistaminen ja kehittäminen

Johdannossa mainitsin, että yhdistyksen säännöt määrittelevät yhdistyksen, joten sääntöuudistusta voidaan pitää kehittämisen työkaluna. Kari Loimu toteaa kirjassaan Yhdistystoiminnan käsikirja, ettei yhdistystoiminnan kehittämiseen ole minkäänlaisia patenttiratkaisuja. Loimu muistuttaa, että kehittämistyössä otettava huomioon se, että järjestö on aina jäseniään varten eikä sen toimintaa pidä ikinä ottaa itseisarvona (Loimu 2007, 359). Tässä sääntöuudistuksessa tulemme ottamaan huomioon tämän hetkiset nuorisotyönsuuntaukset, mutta pyrimme välttämään toimintaamme rajaavia tekijöitä. Sääntöuudistuksen yhtenä ajatuksena oli huomioida tämän hetkinen toiminta, sen mahdollinen laajentuminen ja muodon muuttuminen. Tulevaisuudessa voi olla mahdollista, että esimerkiksi kaupunki haluaa ulkoistaa lisää nuorisotyön palveluitaan. Tällä hetkellä Jyväskylän kaupungilla on mm. yhteistoiminasopimus Kulttuuriyhdistys Väristys ry:n kanssa kulttuurisen nuorisotyön toteuttamisesta Jyväskylässä sekä ostopalvelusopimus Jyväskylän Katulähetys ry:n kanssa Jyväskylän keskustassa sijaitsevan Café Center –nuorisotilalla järjestettävästä nuorisotyöstä (Jyväskylän kaupunki, 2011).

Setlementeillä on kokemuksia vastaavanlaisesta toiminnasta. Savonlinnassa toimiva Linnalan Nuoret ry järjestää nuorisotyötä kolmen eri kunnan (Savonlinna, Kerimäki ja Enonkoski) alueella ostopalvelusopimusten puitteissa (Setle-

menttinuorten liitto ry, 2011). Toiminnan laajenemisessa otetaan huomioon myös mahdollinen yritystoiminta erilaisten yhteisöllisten palvelujen tuottajana.

3.2 Sääntöjen yksinkertaistaminen ja selkeyttäminen

Pidän lähtökohtana, että nuorisojärjestön sääntöjen tulee olla myös sen pääasiallisen kohderyhmän ymmärrettävissä. Sääntöjen selventäminen voi madaltaa toimintaan osallistumisen kynnyksiä. Tavoitteena on poistaa mahdollisesti hallitukselle lisävelvoitteita aiheuttavien kohtia, niin että hallituksen rooliksi muodostuisi enemmänkin yhdistyksen kehittämistyö, kuin pelkän byrokratian pyörittäminen. Tämä saattaa aktivoida hallituksen jäseniä osallistumaan yhdistyksen konkreettiseen toimintaan entistä enemmän ja hallituksen antama vapaaehtoinen työpanos näkyisi siten toiminnan laajentumisena. Kari Loimu muistuttaa kirjassaan Yhdistystoiminnan käsikirja, että ”vastuu kehittämisestä on aina yhdistyksen johdolla” (Loimu 2007, 373).

3.3 Toiminnanlaadun täsmentäminen

Kuten jo aikaisemmin mainitsin, yhdistyksen toiminnan laatu ja yhdistyksen tämän hetkinen toiminta ovat ristiriidassa. Toiminnan laatua tullaan täsmentämään niin, että se pitää sisällään kaiken tämän hetkisen toiminnan, mutta samalla sen ei saa rajata mitään mahdollisia uusia toimintamuotoja pois. Kari Loimu neuvoo Yhdistystoiminnan käsikirjassa, että ”toimintamuotojen suhteen on syytä olla tarkkana ja kirjoittaa tähän kohtaan kaikki ne toimintamuodot, joita yhdistyksen kuvitellaan näköpiirissä olevana aikana tulevan harjoittamaan. Nämä eivät velvoita yhdistystä harjoittamaan kaikkia toimintamuotoja – ne antavat mahdollisuuksia” (Loimu 2007, 35).

Jyvälän Nuoret ry:n toiminnassa on puute koko perheen hyvinvointia tukevasta, matalan kynnyksen toiminnasta. Voisimme järjestää esimerkiksi vertaisryhmätoimintaa nuorille vanhemmille, yksinhuoltajille, kehitysvammaisten tai käytöshäiriöisten lasten vanhemmille. Toiminnalla tuettaisiin vanhemmuuteen mu-

kautumista, isäksi tai äidiksi kasvamista ja yksinkertaisesti lapsiperheen arjessa selviytymistä.

3.4 Yritys- ja hanketoiminnan mahdollistaminen

Tutustuin sääntöuudistusta tehdessäni useisiin nuorten settlementeihin. Monilla settlementillä on toiminnassaan erilaista yritystoimintaa. Helsinkiläinen Kalliolan Settlementti on osakkaana S-Asunnot Oy:ssä yhdessä Settlementiliiton ja Settlementtinuorten liiton kanssa. S-Asunnot Oy on yleishyödyllinen asunnontuottaja, joka ilmoittaa internetsivuillaan tavoitteekseen tuottaa hyvin suunniteltuja, tehokkaita, turvallisia, rauhallisia ja kohtuuhintaisia vuokra- ja asumisoikeusasuntoja yksinasuville ihmisille sekä perheille (S-Asunnot Oy, 2011).

Kalliolan Settlementillä on toimintamuotonaan myös lastensuojelutyö, jota he toteuttavat seitsemän nuorisokodin ja yhden vastaanottokodin turvin. (Kalliolan settlementti, 2011) Näiden palveluiden hyvän vastaanoton vuoksi Jyväskylän Nuoret ry voisi harkita tarvittaessa omassa toiminnassaan yritystoiminnan käynnistämistä. Jyväskylän Nuoret ry:llä ei ole välttämättä tarvetta perustaa omaa toimintaa, vaan yhdistys voisi toimia yrityksissä myös ostopalvelusopimuksin. Yhtenä yritystoimintamuotona Jyväskylän Nuoret ry:llä voisi olla Ny - eli Nuori yrittäjä -toiminta.

Yhdistyslaissa yhdistysten sallitaan harjoittaa vain sellaista elinkeinoa tai ansiotoimintaa, josta on määrätty sen säännöissä tai joka muutoin välittömästi liittyy sen tarkoituksen toteuttamiseen taikka, jota on pidettävä taloudellisesti vähäarvoisena. (Yhdistyslaki 5§)

4 NUORISOJÄRJESTÖTOIMINTAA SÄÄTELEVÄT TEKIJÄT

Olen maininnut jo aikaisemmassa tekstissä toimintaa määritteleviä tekijöitä, mutta uskon, että on tarpeen käydä läpi hivenen tarkemmin mitä kaikkea ne pitävät sisällään.

4.1 Yhdistyslaki

Yhdistyslaki on yhdistystoimintaa säätelevä lakikokonaisuus, jossa määritellään yhdistystoiminnan rajoitukset ja mahdollisuudet. ”Käytännössä yhteenliittymää pidetään yhdistyksenä, jos siinä on vähintään kolme jäsentä, sillä on jokin aatteellinen tarkoitus ja sen toiminta on tarkoitettu pysyväksi.” (Loimu, 2007, 21)

Yhdistyslaissa määritellään, että voittoa tavoittelevat, syrjintään edistävät sekä militaristiset yhdistykset ovat selkeästi kiellettyjä. (Yhdistyslaki 3§) Yhdistyslaissa määritellään erillisesti luvanvaraiseksi ampumaseurojen toiminta. Metsästysseurojen toimintaa ei lasketa tähän kohtaan. (Yhdistyslaki 4§)

Suomessa yhdistyksen voi perustaa ketkä tahansa, kolme yli 15 vuotta täyttänyttä henkilöä, jotka sitoutuvat liittymään yhdistyksen jäseneksi. Yhdistystä perustaessa on yhdistykselle luotava säännöt joissa on mainittava:

- yhdistyksen nimi
- yhdistyksen kotipaikkana oleva Suomen kunta
- yhdistyksen tarkoitus ja toimintamuodot
- jäsenen velvollisuudesta suorittaa yhdistykselle jäsenmaksuja ja muita maksuja
- yhdistyksen hallituksen jäsenten ja yhdistyksen tilintarkastajien sekä toiminnantarkastajien lukumäärä tai vähimmäis- ja enimmäismäärä sekä toimikausi
- yhdistyksen tilikausi
- milloin yhdistyksen hallitus ja tilintarkastajat sekä toiminnantarkastajat valitaan, tilinpäätös vahvistetaan ja vastuuvapaudesta päätetään
- miten ja missä ajassa yhdistyksen kokous on kutsuttava koolle
- miten yhdistyksen varat on käytettävä, jos yhdistys purkautuu tai lakautetaan.

(Yhdistyslaki 8§)

Yhdistyslain tehtävänä on määritellä, millä ehdoin nämä pakolliset yhdistyksen sääntöjen sisällöt voidaan toteuttaa.

”Rekisteriin merkitty yhdistys on oikeushenkiö ja se voi hankkia oikeuksia ja tehdä sitoumuksia sekä olla asianosaisena tuomioistuimessa ja muun viranomaisen luona (Yhdistyslaki 6§). Rekisteriin merkitseminen tarkoittaa sitä, että viranomaisen on tarkastanut, että yhdistys täyttää määrätyt muotovaatimukset, minkä jälkeen se on merkitty Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään yhdistysrekisteriin. Rekisteriin merkityn yhdistyksen nimeen lisätään sanat rekisteröity yhdistys (registererad förening) tai kirjaimet ry (rf) (Yhdistyslaki 50§).” (Loimu, 2007, 26)

4.2 Yhdistysrekisteriasetus

Yhdistystä perustaessa, sen sääntöjä- ja/tai nimenkirjoittamisoikeuksia muuttaessa, pitää tehdä kirjallinen ilmoitus PRH:lle yhdistysrekisteriasetuksessa määrätyllä tavalla. Yhdistysrekisteriasetuksessa määritellään mitä kaikkea tietoa yhdistysrekisterin pitää yhdistyksestä tietää. ”Yhdistyksistä pidettävään luetteloon merkitään yhdistyksen nimi ja kotikunta, ilmoituksen saapumispäivä ja laji, rekisteröintipäivä ja rekisterinumero, sääntöjen määräys yhdistyksen nimen kirjoittamisesta sekä hallituksen puheenjohtajan ja muun henkilön, jolla on oikeus yhdistyksen nimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, täydellinen nimi, osoite, kotikunta ja henkilötunnus tai syntymäaika, sääntöjen ja niiden muutoksen ennakkotarkastus, säännöissä oleva yhdistyslain 10 §:n 3 momentissa tarkoitettu määräys sekä yhdistyksen omaisuuden luovuttaminen konkurssiin ja konkurssimenettelyn päätyminen, yhdistykselle annettu varoitus ja väliaikainen toimintakielto, yhdistykselle valitut tai määrätyt selvitysmiehet tai uskotut miehet sekä muut rekisterin pitämisessä tarpeelliset tiedot.” (Yhdistysrekisteriasetus)

4.3 Patentti- ja rekisterihallitus (PRH)

Patentti- ja rekisterihallinnon Yhdistysasiat -yksikön toiminta on määritelty yhdistysten toiminnan näkökulmasta yhdistysrekisteriasetuksessa. Patentti- ja rekisterihallinnon Yhdistysasiat -yksikkö toteuttaa perustuslain turvaamaa yhdis-

tymisvapautta ja uskonnonvapautta. Yhdistysasiat -yksikkö pitää yllä yhdistysrekisteriä ja rekisteriä uskonnollisista yhdyskunnista, rekisteröi yhdistykset ja uskonnolliset yhdyskunnat sekä niitä koskevat muutosilmoitukset, antaa tietoja rekistereistä antaa neuvontaa yhdistyslakiin ja yhdistysten sääntöihin ja rekisteröinti menettelyyn liittyvissä kysymyksissä. Yhdistymisvapaus kuuluu Suomen perustuslaissa turvattuihin poliittisiin perusoikeuksiin. (Suomen perustuslaki 13 §) Yhdistysrekisterissä on noin 130 000 yhdistystä, joista 70000 arvioidaan olevan aktiivisia. Yhdistyksen perustaminen onnistuu nykyään sähköisellä lomakkeella PRH:n sivuilla ja se maksaa sähköisesti tehtynä 75€. (PRH 2011)

4.4 Nuorisolaki

Nuorisojärjestönä, yhdistyksemme toimintaa määrittelee tietenkin myös nuorisolaki. Nuorisolaissa nuorisojärjestönä pidetään rekisteröityä järjestöä tai muuta yhteisöä, jonka toiminnasta ainakin osa on nuorisotyötä ja jonka nuorisotyö on laajuudeltaan verrattavissa valtakunnallisen nuorisojärjestön toimintaan (Nuorisolaki 2§). Jyväskylän Nuoret ry:n sääntöuudistuksessa huomioitiin myös nuorisolain uudistus. Sääntöihin kirjattiin etsivän nuorisotyön järjestäminen ja sen asettamat vaatimukset. Uusien sääntöjen mukaan myös ostopalvelusopimusten tekeminen eri tahojen kanssa on mahdollista (Nuorisolaki 7b§).

5 SÄÄNTÖUUDISTUSPROSESSI

Sääntöuudistusprosessi on vienyt paljon aikaa. Tämän sääntöuudistuksen valmistelu alkoi jo syksyllä 2010 ja sääntöjen oletetaan astuvan voimaan keväällä 2012. Seuraavaksi kerron sääntöjen uudistamisesta pykälittäin, samalla perustellen toteutusta lain puitteissa sekä Jyväskylän Nuorten toiminnan kannalta.

5.1 Valmistautuminen

Käytin sääntöuudistuksen toteuttamisen valmisteluun enemmän aikaa kuin itse sääntöjen kirjaamiseen ja hallituksen kokouksiin, joissa käsiteltiin sääntöjä. Ensimmäistä kertaa elämässäni jouduin lukemaan yhdistyslakia ja tulkitsemaan sitä konkretian tasolla, joka vei huomattavasti aikaa. Vuoden 2011 vaihteessa niin yhdistyslaki kuin nuorisolakikin uudistuivat. Tutustuin lakien muuttuneisiin kohtiin. Kirjoitin laeista itselleni huomioitavia kohtia, joiden pohjalta osasin esittää kysymyksiä yhdistyslain kanssa enemmän tekemisissä olleille Jyvälän toiminnanjohtajalle ja Jyvälän Nuoret ry:n rahastonhoitajalle Helena Huovilalle sekä Keski-Suomen yhteisöjen tuki ry:n (KYT) Matti Tervaniemelle. Käytyjen keskustelujen pohjalta hahmottelin sääntöjen ensimmäisen version yhdistyksen hallitukselle esitettäväksi.

Jyvälän toiminnanjohtaja oli uudistanut Jyvälän säännöt vuonna 2007, joten sain häneltä hyviä vinkkejä sääntöuudistusta varten. Jyvälän Setlementin säännöt olivat kuitenkin jo neljässä vuodessa vanhentuneet, eikä niissä ollut otettu toimintaa tarpeeksi laaja-alaisesti huomioon. Eivätkä ne olleet nuorisojärjestön säännöt. Näistä säännöistä sain kuitenkin jonkinlaisen pohjan siihen, miltä nykyaikaiset säännöt näyttävät. KYT:n Tervaniemi oli taas hankkinut yhdistylaista tietoutta erilaisten yhdistystoimintaa käsittelevien koulutusten sekä käytännön toiminnan kautta. Hänen kanssaan käydyn keskustelun jälkeen sain säännöistä pois useita rajaavia tekijöitä sanamuotoja täsmentämällä.

5.2 1§ Yhdistyksen nimi ja kotipaikka

Yhdistyslain 8§:ssä määrätään, että yhdistyksen säännöissä pitää lukea yhdistyksen nimi ja yhdistyksen toimipaikka. Koska yhdistys ei ole muuttanut paikkakuntaa tai nimeä, tämä on ainoa pykälä, joka pysyy uudistetuissa säännöissä muuttumattomana. (Yhdistyslaki 8§)

5.3 2§ Yhdistyksen tarkoitus ja toiminnanlaatu

Vanhoissa säännöissä yhdistyksen tarkoitus ja toiminnan laatu on eritelty erillisiksi pykäliksi. Pykälät kuitenkin täsmentävät toinen toistaan, joten ne yhdistet-

tiin. Yhdistyslaissa ei erikseen määritellä pykälien määrää, vaan sen ohjeistuksessa annetaan vain kappaleessa 4 mainittu yhdeksänkohtainen lista, joiden sisältö pitää käydä ilmi säännöissä.

Vanhojen sääntöjen kahteen erilliseen pykälään tarvittiin eniten korjauksia. Kirjoitin yhdistyksen tarkoituksen kokonaan uudestaan, jotta yhdistyksen toimiala kävisi mahdollisimman selväksi. Yhdistyksen toiminnan tarkoituksen tiivistelmä on otettu Jyvälän Nuoret ry:n toimintakertomuksessa ja – suunnitelmassa käytetystä Jyvälän Nuoret ry:n esittelytekstistä, jonka yhdistyksen hallitus on hyväksynyt. Joten, jos toiminta esitellään näillä sanoilla vuosien ajan, voidaan sitä pitää niin selkeänä yhdistyksen toimintaa määrittelevänä tekijänä, että se on hyvä lisätä sääntöihin.

Tärkeimpänä, yhdistyksen toiminnan kannalta tulleeena uudistuksena, voidaan pitää kohtaa, jossa määritellään, että Jyvälän Nuoret ry toimii pääasiallisesti Jyväskylän seutukunnan alueella. Tällä halusimme pitää vahvan paikallisleiman omaavan yhdistyksen jyvaskyläläisenä, mutta silti tarjota mahdollisuuden osallistua esimerkiksi valtakunnalliseen toimintaan, joka ei aikaisempien sääntöjen puitteissa ollut mahdollista. Yhdistyksen toimintamuotona on esimerkiksi kansainvälinen nuorisotyönmenetelmä, Avartti. Jyvälän Nuoret ry on aktiivisena osana Suomen Settlementiliiton valtakunnallista ja Keski-Suomen piiri ry:n alueellista toimintaa.

Jotta yhdistyksen toiminta voi tarvittaessa laajentua, pitää kaikki mahdolliset toimintamuodot olla listattuna. Esimerkiksi projekti- tai hanketyötä ei vanhoissa säännöissä mainita ollenkaan, vaikka Jyvälän Nuoret ry on hallinnoinut hankkeita. Hanke- ja projektityön merkitys tulee jatkossa kasvamaan nuorisojärjestöissä ja muutenkin. Tämän hetkisten rahoitusmallien lisäksi vaihtoehtoisten rahoituslähteiden saaminen on erittäin tervetullutta. Tästä voidaan pitää esimerkkinä yhdistyksen mahdollisuutta perustaa tai omistaa yritys, millä tahansa laillisella alalla. Sääntöuudistusta tehtäessä on parempi antaa laajoja, suuripiirteisiä rajoituksia kuin rajata vahingossa jotain olennaista pois. Tätä kohtaa mietittiin pitkän aikaa Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n (jatkossa KYT) projektityöntekijän Matti Tervaniemen kanssa. Teimme hänen kanssaan pitkän listan, millä kaikilla tavoilla nuorisojärjestö voisi tehdä toimintaansa selkeästi tukevaa työtä.

Loppujen lopuksi päädyimme miettimään, miten saisimme asian yksinkertaistettua lauseeseen ja totesimme sääntöihin, että me voimme toteuttaa mitä tahansa laillista liiketoimintaa.

Mainitsin aikaisemmin esimerkkinä Mun Juttu –mediapaja hankkeen. Tämä hanke ei ole tällä hetkellä voimassa olevissa yhdistyksen säännöissä sallittua, sillä se on valtakunnallinen hanke. Uusissa säännöissä yhdistyksen toimintaa lähestytään hyvin konkreettisella tavalla. Tulevaisuudessa, kun hankerahoituksen hakijoiden määrä kasvaa, voi olla mahdollista, että kahden samanlaisen hankkeen hakijan säännöissä mainitsema projektien- ja hankkeiden hallinnointi voi olla ratkaiseva tekijä rahoituksen saamiseksi.

5.4 3§ Yhdistyksen jäsenet ja jäsenmaksut

Yhdistyksen jäsenet ja jäsenmaksut olivat vanhoissa säännöissä merkitty erillisiksi pykäliksi. Pykälät voidaan yhdistää yhdeksi pykäläksi, jossa käydään asia lyhyesti ja ytimekkäästi läpi. Sääntöihin lisättiin lisää jäsenluokkia varainhankintamahdollisuuksien lisäämiseksi. Kannatus- ja kunniajäsen jäsenluokat mahdollistavat ja helpottavat säätiöiden, yritysten ja yhdistysten avustuksien vastaanottoa sekä yhdistyksen eteen aktiivisesti toimineiden jäsenten palkitsemisen.

Tätä sääntöä uudistaessa pyrittiin helpottamaan hallituksen roolia. Nykyisissä säännöissä hallituksen pitää erikseen hyväksyä uudet jäsenet ja hyväksyä jäsenen ero. Yhdistyslaissa sanotaan, että näin menetellään, ellei yhdistyksen säännöissä toisin mainita. (Yhdistyslaki 12§) Tämä on ehkä hienoimpia puolia yhdistyslaissa. Laki on vain ”herrasmies säännöstö”, jolla kannustetaan kaikkia hyviksi havaittuihin menetelmiin. Keskusteltuamme säännöistä yhdistyksen hallituksen kanssa, päädyimme tekemään oman toimintamallin, jossa yhdistyksen jäsenyyteen sitoudutaan aina vuodeksi kerrallaan. Jäseniä ei tarvitsisi erikseen todeta eronneeksi tai hyväksyä jäseneksi. Jäsenmaksun suoritettuaan on jäsen, jos sitä ei tee seuraavana vuonna, ei enää ole jäsen.

5.5 4§ Yhdistyksen tilikausi ja tilintarkastus

Uusituslaissa yhdistyslaissa pienille yhdistyksille tehdään mahdolliseksi toiminnantarkastus. Toiminnantarkastus on vastaa tilintarkastusta, mutta sen voi tehdä kuka tahansa yhdistyksen hallituksen jäseneksi kelpaava. Toiminnantarkastus on mahdollista silloin, kun yksi kolmesta tilintarkastuslaissa määritellyistä kohdista toteutuu:

- yhdistyksen taseen loppusumma jää alle 100 000€
- liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000€
- palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä

(Tilintarkastuslaki 4§)

Tämä vaihtoehto jätettiin uusituissa säännöissä hallituksen erikseen päätettäväksi, jotta toimintaa seurattaisiin ensisijaisesti ammattilaisten silmin. Tilinpäätös aineiston toimittamiseen tilintarkastajille lisättiin aikaa, koska alkuvuosi on yhdistyksen toiminnassa kaikista kuormittavin ja olisi hyvä, jos kiirettä saisi jättää pidemmälle aikavälille.

5.6 5§ Yhdistyksen hallitus

Jyväskylän Nuoret ry on pieni yhdistys ja kaikenlainen ylimääräinen byrokratia on vain kuormittaa yhdistyksen toimintaa. Uuden yhdistyslain mahdollistamana, sääntöihin lisättiin mahdollisuus osallistua kokouksiin puhelimitse tai internetin välityksellä, kun paikalle saapumaan estynyt hallituksen jäsen siitä vain ilmoittaa ajoissa. (Yhdistyslaki 17§)

Yhdistyksemme pienen koon vuoksi haluamme poistaa säännöissä olevan hallituksen varajäsen kohdan. Samalla hallitukseen saadut aktiiviset vapaaehtoiset ovat hallituksessa tasavertaisia toimijoita. Hallituksen jäsenten maksimimäärää tullaan kasvattamaan sekä hallituskautta tullaan pidentämään 3-vuotiseksi.

Tällä pyritään turvaamaan hallituksen jäsenten tieto-taidon säilyminen yhdistyksen toiminnassa. Uuden hallituksen jäsenen perehdyttäminen ja mukaan saattaminen vie aina aikaa viralliselta hallitustyöskentelyltä.

5.7 6§ Yhdistyksen nimen kirjoittaminen

Yhdistyksen vanhoissa säännöissä nimen kirjoittaminen on ilmaistu sekavasti (Jyväskylän Nuoret ry:n säännöt, 10 §). Tätä sääntöjen kohtaa on toistuvasti yritetty tulkita oikein kokouksissa. Tämän pykälän muuttaminen niin selkeäksi, että kuka tahansa sen ymmärtäisi, vaati ponnisteluja. Prosessia varten piti tulkita ja hajoittaa vanhoissa säännöissä mainitut asiat palasiksi ja sen jälkeen kirjoittaa ne selkeämmin esille siten, ettei väärinkäsityksen mahdollisuutta ole. Samalla pykälästä poistettiin turha ammattinimike, nuorisosihteeri, joka ei ole enää ajantasainen. Nimike korvattiin tittelillä ”toimihenkilö”, jotta yhdistyksen konkreettisen toimihenkilön työnkuva voi vaihtua toiminnanlaadun mukaan.

5.8 7§ Yhdistyksen kokoukset

Tähän pykälään keräsin kaikki yhdistyksen kokouksia käsittelevät pykälät yhden pykälän alle, jotta saisimme säännöistä mahdollisimman johdonmukaiset. Uudistunut yhdistyslaki tarjoaa tähän kohtaan mm. mahdollisuuden kutsua yhdistyskokouksen koolle sähköpostitse tai muilla tietoteknisiä välineitä apuna käyttäen. Ainoana ehtona on, että siitä jää jonkinlainen konkreettinen todiste yhdistyksen kokouksessa esitettäväksi. Vaikka voidaan pitää epätodennäköisenä, että yhdistyksen kokous kutsuttaisiin koolle sähköpostitse, tullaan mahdollisuus silti lisäämään sääntöihin. Emme voi tietää, vaikka yhdistyksen toiminta kuivuisi kokoon ja jäseniä olisi vain 10, silloin ei olisi enää järkeä maksaa lehti-ilmoituksesta. Yhdistyksen sääntöihin, kokouksen koolle kutsumisesta määriteltiin taas hyvin laajasti, mitään tulevaisuudenkaan teknologioita poissulkematta, että kokouskutsu pitää toimittaa henkilökohtaisesti tai julkisessa mediassa 10 päivää ennen kokousta.

Tähän pykälään täsmennettiin ja selvennettiin myös lakisääteisten vuosi- ja syyskokouksien käsiteltäviä asioita. Kirjasin sääntöihin suoraan vuosi- ja syyskokousta varten tarvittavat esityslistan pykälät. Näin kukaan yhdistyksen sääntöihin perehtynyt ei voi unohtaa, mitä asioita kokouksissa lakien mukaan pitää käsitellä. (PRH)

5.9 8§ Yhdistyksen sääntöjen muuttaminen ja yhdistyksen purkaminen

Tähän pykälään yhdistettiin kaksi vanhojen sääntöjen pykälää. Sääntöjä täsmennettiin siltä osin, että yhdistyksen purkautuessa varallisuus ja muu omaisuus tullaan siirtämään erityisesti Jyväskylän Settlementti ry:n lapsi- ja nuorisotyöhön

5.10. Sääntöjen käsittely yhdistyksen vuosikokouksessa

Jyväskylän Nuoret ry:n voimassaolevissa säännöissä mainitaan sääntöjen muuttamisesta seuraavaa: ”Näiden sääntöjen muuttamista ja yhdistyksen purkamista koskeva päätös, ollakseen pätevä, on tehtävä yhdistyksen kokouksessa sen jälkeen, kun hallitus on asian käsitellyt ja asiasta on mainittu kokouskutsussa. Päätöstä tulee kannattaa $\frac{3}{4}$ äänestyksessä annetuista äänistä. Sääntömuutos tulee voimaan, kun se on merkitty yhdistysrekisteriin.”

Jyväskylän nuoret ry:n hallitus hyväksyi sille esittämäni säännöt kokouksessaan 15.3.2011 (LIITE 2). Sääntömuutos esitettiin yhdistyksen vuosikokouksessa 11.4.2011 ja se hyväksyttiin kokouksessa yksimielisesti.

5.11. Sääntöjen voimaan saattaminen

Kuten voimassa olevissa säännöissä ilmoitetaan, säännöt astuvat voimaan vasta, kun ne on kirjattu yhdistysrekisteriin. Yhdistyksen vuosikokouksen hyväksytyä sääntöuudistuksen minun tehtävänä on kirjata yhdistysrekisterimuutosilmoitus, johon kirjaan uudistetut säännöt. Samalla tulemme päivittämään

yhdistysrekisteriotteeseen yhdistyksen nimenkirjoittajat, siten kuin uusissa säännöissä on se esitetty.

PRH:n sivujen mukaan tätä kirjoittaessa (26.4.2011) käsitellään viikolla 26 vuonna 2010 heille käsittelyyn tulleita sääntöuudistuksia. Tästä voidaan arvioida, että uudet säännöt tulevat voimaan vasta keväällä 2012.

PRH:n käsittelyssä säännöt tarkistetaan lainpuitteissa oikeiksi. Jos säännöissä esiintyy jotain korjattavaa, säännöt palautetaan yhdistykselle takaisin korjaus ehdotuksineen uudelleen käsiteltäviksi.

Sääntömuutoksen käsittely maksaa PRH:n tämän hetkisen hinnaston mukaan, sähköisesti toimitettuna 70 euroa ja kirjallisesti toimitettuna 100 euroa. Sääntömuutoksen hinta on maksettava ennen kuin sääntömuutoksen asiakirjat lähetetään PRH:lle.

6 YHDISTYKSEN KEHITTÄMINEN JATKOSSA

Käyn seuraavaksi läpi ajatuksia yhdistyksen jatkokehittämisestä hallinnon näkökulma. Yhdistyksen sääntöjen uusiminen avaa varmasti paljon mahdollisuuksia Jyväskylän Nuoret ry:lle toiminnan suhteen. Samalla sääntöuudistus helpottaa yhdistyksen hallituksen toimintaa ja vapauttaa heidän resurssejaan yhdistyksen toiminnan kehittämiseen. Yhdistyksen toiminnan vahvistamiseksi ja vakauttamiseksi voidaan luoda vielä selkeitä hallituksen hyväksymiä suuntavia asiakirjoja.

Useilla yhdistyksillä on sääntöuudistuksen yhteydessä toteutettu talous- ja johtosääntöjen määrittely ja käyttöönotto. Yhdistyksen toiminnan laadun takaamiseksi ja sen kehittämiseksi on hyvä tehdä myös toiminnan rahoittajien kannalta, strategia; suuntaa antava tavoite johon pyrkiä.

6.1 Talous- ja johtosääntö

Johto- ja taloussäännön tarkoituksena on paitsi määritellä, myös selkeyttää erityisesti hallituksen ja toiminnanjohtajan sekä toimihenkilöiden tehtäviä, valtuuksia ja vastuukysymyksiä. Tällä hetkellä minulle on määritetty niin nimenkirjoitus kuin tilinkäyttöoikeus. Voisin huoletta käyttää kaikki rahat ihan mihin tahansa tai palkata työntekijöitä välittämättä yhdistyksen taloudellisesta tilanteesta ja ajaa yhdistyksen niin laillisiin kuin taloudellisiin ongelmiin.

Usein yhdistyksissä jätetään rajaamatta hallituksen, nimenkirjoittajien, rahastonhoitajien tai toimihenkilöiden oikeuksia. Näitä oikeuksia on kuitenkin turha kirjoittaa yhdistyksen sääntöihin, koska niiden päivittäminen olisi hankalaa ja maksullista eikä niiden olemassaoloa vaadita laissa. On helpompi luoda hallituksen hyväksymät linjaukset, joihin voidaan viitata esimerkiksi työsopimuksissa.

Talous – ja johtosäännöissä voidaan käydä läpi esimerkiksi, miten suurien hankintojen tekemisestä rahastonhoitaja tai muu yhdistyksen toimihenkilö voi olla itsenäisesti vastuussa ja miten suuriin hankintoihin pitää saada yhdistyksen hallituksen lupa.

Yhdistyksen sisäistä työnjakoa selkeyttävänä johto- ja taloussääntö kirjataan yhdistyksen sääntöjen, yhdistyslain ja muiden vastaavien säädösten mahdollistavalla tavalla. Hyväksyessään johtosäännön ja taloussäännön hallitus pitää kantavana ajatuksena sitä, että yhdistyksen toimijat niin hallitus ja toiminnanjohtaja kuin toimihenkilöt keskittyvät yhdistyksen toiminnan olennaisiin tehtäviin ja niiden kehittämiseen.

6.3 Strategia

Yhdistyksissä tehdään vuosittain toimintasuunnitelma, jonka tarkoituksena on kertoa seuraavan vuoden suunnitellusta toiminnasta ja toimia sen mukaan. Joskus vuodeksi kerrallaan suunniteltu ohjelma saattaa kaivata tuekseen useammaksi vuodeksi eteenpäin ulottuvan strategian. Strategian tehtävänä on antaa toiminnalle selkeät suuntaviivat ja tavoitteet. Strategian yhteydessä tästä puhu-

taan termillä visio tai tavoitetila. Vision määrittelee missio, jolla tarkoitetaan yhdistyksen toiminta-ajatusta tai toiminnanlaatua, joka on määritelty yhdistyksen säännöissä. Tämän takia oli tärkeää saada Jyväskylän Nuoret ry:n sääntöihin selkeästi kirjattua yhdistyksen oma ”missio” eli täsmentää toiminnanlaatua- ja tarkoitusta. Toiminta-ajatuksen tulee antaa vastaus kysymykseen: Mitä jäsenistön tarpeita tyydyttääkseen järjestö on olemassa?. (Loimu, 2007,184)

Yhdistystä voidaan pitää yhteisönä, jonka piiriin on tullut samoja arvoja kannattavia ihmisiä. Yhteisön (jäsenet, hallitus) yhteisten arvojen pohdinta voi tuottaa tulosta toiminta-ajatuksen punaisen langan löytymiseen. Sääntöjen uudistamista voidaan siis pitää alkusoittona yhdistyksen strategialle.

Strategiatyössä käydään läpi yhdistyksen nykytila hyvine ja huonoine puolineen (jäsenmäärät, toiminnan monipuolisuus, vapaaehtoisten määrä, taloudellinen tilanne) tulevaisuuden haasteet ja mahdolliset muutokset (muuttuva nuorisokulttuuri, lainsäädäntö, rahoituksen saaminen) sekä niiden riskit ja mahdollisuudet.

Strategian tarkoituksena ei ole ennustaa tulevaisuutta, vaan pohtia potentiaalisia muutoksia ja ennakoida riskejä. Strategian tavoitteena on luoda suunta vahvemaksi yhdistykseksi jolla on selkeä päämäärä ja tavoite. Loimu toteaa kirjassaan Yhdistystoiminnan käsikirja, että ”Tavoite ei kuvaa tekemistä – se kuvaa toivottua asioiden tilaa suunnittelujakson lopussa.” (Loimu, 2007, 190) Hyvä tavoite Loimun (2007, 190) mukaan täyttää seuraavat ominaisuudet:

- Haasteellisuus – Haastaa toimijat panemaan parastaan
- Saavutettavuus – Osata miettiä sellainen tavoite, joka on toteutettavissa
- Mitattavuus - Todennettavissa oleva vaikutus
- Sopivuus – Tavoitteen on oltava yhdistyksen toimintaja-ajatuksen mukainen
- Hyväksyttävyyys – Luoda sellainen tavoite, jonka kaikki yhdistyksen toimihenkilöt ”allekirjoittavat”.

Jyväskylän Nuoret ry:n suurimpina riskeinä voitaisiin pitää ulkopuolisen rahoituksen vähyyttä, pientä palkattujen työntekijöiden määrää, joka voi aiheuttaa hiljaisen

tiedon katoamista työsuhteen päättyessä sekä selkeän yhdistyksen profiilin puuttumista. Tällä tarkoitan selkeää linjausta tavoitellusta kohderyhmästä.

Vahvuuksina voidaan pitää innovatiivista otetta ja suhtautumista nuorisotyöhön, hyviä suhteita alan koulutusta järjestäviin oppilaitoksiin sekä aktiivisen hallituksen jäsenten panosta.

Tältä pohjalta voitaisiin strategiaan kirjata tavoitteiksi vahvuuksien esille tuomista entistä enemmän sekä riskien minimoimista uusien rahoituskeinojen miettimisellä. Strategian selkeät tavoitteet määrittelisivät yhdistyksen kehitystyötä seuraavan, esimerkiksi viiden vuoden ajan, jonka jälkeen asetettaisiin uudet tavoitteet, joihin pyrkiä.

LÄHTEET

Heikkala, Juha 2009. Helsingin Sanomat, Pääkirjoitus, 3.8.2009

Huovila, Helena, Haastattelu 21.2.2011. Jyväskylä

Jyvälän Nuoret ry, Hankkeet

Viitattu 20.4.2011. <http://nuoret.jyvala.fi/index.php?page=hankkeet>

Jyvälän Nuoret ry, Perustamiskirja 1974

Jyvälän Nuoret ry, Toimintakertomus 2009

Jyväskylän kaupunki, Nuorisopalvelut

Viitattu 26.4.2011. <http://www.jyvaskyla.fi/nuoriso>

Kalliolan Setlementin lastensuojelu

Viitattu 26.4.2011. <http://www.kalliola.fi/Lastensuojelu/Sivut/default.aspx>

Loimu, Kari 2007, Yhdistystoiminnan käsikirja, 3. painos. Helsinki: WSOYpro

Nuorisolaki 27.1.2006 / 72

Viitattu 7.3.2011. <http://www.finlex.fi/laki/ajantasa/2006/20060072>

Patentti- ja rekisterihallinto – Yhdistysrekisteri

Viitattu 7.3.2011. <http://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri.html>

S-Asunnot Oy – Toiminta-ajatus

Viitattu 5.4.2011. <http://www.s-asunnot.fi/perustietoa/toiminta-ajatus/>

Setlementti – Suomen Setlementtiliitto Mun Juttu – Nuorten mediapajahanke

Viitattu 20.4.2011.

http://www.setlementti.fi/setlementtiliitto_ry/ajankohtaista/mun_juttu_-_nuorten_mediapajahanke.html

Setlementti – Setlementtiliiton Strategia 2015

Viitattu 20.4.2011. http://www.setlementti.fi/files/256/strategia_yleinenosa.pdf

Setlementtinuorten liitto – Setlementtiliitto ja Setlementtinuorten liitto yhdistyivät

Viitattu 26.4.2011. http://www.setlementtinuoret.fi/?109_m=405&s=76

Setlementtinuorten liitto – Itä-Suomen piiri

Viitattu 26.4.2011. <http://www.setlementtinuoret.fi/index.phtml?s=26>

Stranius, Leo 2009. Helsingin Sanomat, Pääkirjoitus, 11.7.2009

Viitattu 7.3.2011

<http://www.hs.fi/paakirjoitus/artikkeli/Vaikuttaminen+siirtyy+kabineteista++kaduille+verkkoon+ja+julkisuuteen/HS20090711SI1MA01ri9>

Suomen perustuslaki 11.6.1999/731

Viitattu 5.4.2011. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990731>

Sääntömalli II - Yksi kokous, useita jäsenryhmiä

Viitattu 7.3.2011. http://www.prh.fi/stc/forms/yhdistyksen_saantomalli2.doc

Tervaniemi, Matti, Haastattelu 24.2.2011. Jyväskylä

Tilintarkastuslaki 13.4.2007/459

Viitattu 16.4.2011. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070459>

Uusi-Rauva, Sami 2008, Vuorovaikutuksen liike. Heikki Waris Setlementtiliikkeen historian kuvan rakentajana. Suomen Setlementtiliitto ry: Setlementtijulkaisuja 20

Yhdistyslaki 26.5.1989 / 503

Viitattu 7.3.2011. <http://www.finlex.fi/laki/ajantasa/1989/19890503>

Yhdistysrekisteriasetus 26.5.1989/506

Viitattu 3.4.2011. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1989/19890506>

LIITTEET

Jyvälän Nuoret ry:n voimassa olevat säännöt (LIITE 1)

Jyvälän Nuoret ry:n uudistetut säännöt (LIITE 2)

JYVÄLÄN NUORET RY:N VOIMASSA OLEVAT SÄÄNNÖT

YHDISTYKSEN NIMI, KOTIPAIKKA JA TARKOITUS

§ 1

Yhdistyksen nimi on Jyväskylän Nuoret ry ja kotipaikka Jyväskylän kaupunki.

§ 2

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää omaehtoisuuteen ja vastuullisuuteen kasvattavaa kasvua tukevaa toimintaa setlementtiaatteen perusarvojen pohjalta. Yhdistys on jäsenenä Setlementti nuorten Keski-Suomen piiri ry:ssä ja toimii yhteistyössä Jyväskylän kannatusyhdistys ry:n kanssa. Yhdistys on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton.

3 §

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys

1. järjestää toiminta- ja opintoryhmiä, kerhoja sekä koulutus- leiri- ja virkistystoimintaa.
2. Luo mahdollisuuksia nuorten omaehtoiselle toiminnalle ja itsensä kehittämiseksi ylläpitämällä nuorille tarkoitettuja toimintakeskuksia ja työpajatoimintaa.
3. voilla jäsenenä rekisteröidyissä yhdistyksissä ja muissa oikeuskelpoisissa yhteisöissä

Toimintansa tukemiseksi yhdistys

4. voi asianomaisen luvan saatuaan järjestää arpajaisia, juhlia, myyjäisiä, rahan- ja tavarankeräyksiä
5. voi harjoittaa kioski- ja ravitsemusliikettä
6. voi omistaa ja hallita toimintaansa varten tarpeellista kiinteää ja irtainta omaisuutta sekä vastaanottaa lahjoituksia, testamentteja ja avustuksia

Yhdistyksen toiminta ei saa muodostua pääasiallisesti taloudelliseksi.

YHDISTYKSEN JÄSENET

4 §

Yhdistyksen jäseneksi voi liittyä jokainen yhdistyksen tarkoituksen ja arvot hyväksyvä henkilö, jonka yhdistyksen hallitus hyväksyy. Äänioikeutettuja ovat kaikki ne 15 vuotta täyttäneet jäsenet, jotka ovat kuuluneet yhdistykseen vähintään puoli vuotta ja ovat suorittaneet jäsenmaksun.

5 §

Yhdistyksen jäsen on oikeutettu eroamaan yhdistyksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka ilmoittamalla erosta yhdistyksen kokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi. Hallituksella on oikeus erottaa jäsen, joka rikkoo yhdistyksen sääntöjä tai muuten toiminnallaan vahingoittaa yhdistystä tai jättää jäsenmaksun suorittamatta. Jäsenellä on oikeus saattaa erottaminen yhdistyksen kokouksen ratkaistavaksi ilmoittamalla asiasta hallitukselle kirjallisesti 30 vrk:n kuluessa erottamispäätöksen tiedoksisaannista.

6 §

Vuosittain suoritettavan jäsenmaksun suuruuden määrää syyskokous

TILINPÄÄTÖS

7 §

Yhdistyksen tili- ja toimintavuosi on kalenterivuosi. Tilinpäätös on jätettävä tilintarkastajille vähintään kolme viikkoa ennen vuosikokousta

YHDISTYKSEN JOHTO

8 §

Yhdistyksen asioita hoitaa ja sitä edustaa hallitus, johon syyskokous valitsee kahdeksi (2) vuodeksi kerrallaan viidestä seitsemään (5-7) jäsentä ja kaksi (2) varajäsentä.

Hallitus valitsee keskuudestaan vuodeksi kerrallaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Sihteeri ja rahastonhoitaja voidaan kutsua myös hallituksen ulkopuolelta

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan kutsusta

Hallitus on päätösvaltainen kun vähintään puolet jäsenistä on paikalla. Jos hallituksen jäsen on estynyt osallistumasta kokoukseen tai eroaa kesken toimikauden, hallitus kutsuu varajäsenen hänen tilalleen.

9 §

Hallituksen tulee

1. Hoitaa yhdistyksen hallintoa ja taloutta
2. Palkata tarpeelliset työntekijät
3. Valmistella ja esitellä yhdistyksen kokoukselle kuuluvat asiat
4. Valvoa yhdistyksen tarkoituksen toteutumista
5. Pitää yhdistyksen jäsenistä luetteloa, johon merkitään kunkin jäsenen täydellinen nimi ja kotipaikka sekä ulkomaalaisten osalta lisäksi kansalaisuus

10 §

Yhdistyksen nimen kirjoittavat puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja jompikumpi yhdessä nuorisosihteerin tai rahastonhoitajan kanssa tai nuorisosihteeri ja rahastonhoitaja yhdessä tai hallituksen määräämät kaksi henkilöä yhdessä. Hallitus voi määrätä nuorisosihteerin tai rahastonhoitajan yksin kirjoittamaan yhdistyksen nimen

11 §

Yhdistyksen varsinaisia kokouksia ovat vuosikokous ja syyskokous. Yhdistyksen vuosikokous pidetään maali-huhtikuussa ja syyskokous marras-joulukuussa.

Hallitus kutsuu vuosi- ja syyskokoukset koolle ilmoittamalla paikallisessa sanomalehdessä vähintään 8 päivää ennen kokousta.

12 §

Vuosikokouksessa käsiteltävät asiat:

1. Esitetään hallituksen laatima vuosikertomus
2. Esitetään tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto
3. Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta
4. Päätetään vastuuvapauden myöntämisestä sekä toimenpiteistä, joihin hallituksen kertomus mahdollisesti antaa aihetta
5. Käsitellään muut hallituksen tai yhdistyksen jäsenten hallitukselle vähintään kaksi (2) viikkoa ennen vuosikokousta kirjallisesti esittämät ja kokouskutsussa mainitut asiat

13 §

Syyskokouksessa käsiteltävät asiat:

1. Päätetään jäsenmaksun suuruudesta
2. Esitetään toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavalle vuodelle
3. Päätetään hallituksen jäsenmäärä ja valitaan hallituksen varsinaiset ja varajäsenet joka toimen vuosi
4. Valitaan kaksi (2) tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa. Ainakin toisen tilintarkastajan on oltava KHT tai HTM- tilintarkastaja
5. Valitaan yhdistyksen edustajat tarvittaviin edustustehtäviin
6. Käsitellään muut hallituksen tai yhdistyksen jäsenten hallitukselle vähintään kaksi (2) viikko ennen syyskokousta kirjallisesti esittämät ja kokouskutsussa mainitut asiat

14 §

Yhdistyksen ylimääräinen kokous pidetään kun yhdistyksen kokous päättää tai milloin hallitus katsoo sen tarpeelliseksi tai milloin vähintään yksi kymmenesosa (1/10) yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä hallitukselta kirjallisesti vaatii ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Ylimääräinen kokous on pidettävä kuukauden kuluessa vaatimuksen esittämisestä. Kokouskutsu toimitetaan 11 § mainitulla tavalla.

15 §

Jokaisella 15 vuotta täyttäneellä jäsenellä, joka on kuulunut yhdistykseen puoli vuotta ja maksanut jäsenmaksunsa on yksi ääni kokouksissa. Valtakirjalla ei voi edustaa poissaolevaa jäsentä. Äänestyksissä äänten mennessä tasan, tulee päätökseksi puheenjohtajan kannattama mielipide, paitsi vaaleissa ratkaisee arpa.

YHDITYKSEN SÄÄNTÖJEN MUUTTAMINEN JA YHDISTYKSEN PURKAMINEN

16 §

Näiden sääntöjen muuttamista ja yhdistyksen purkamista koskeva päätös ollakseen pätevä on tehtävä yhdistyksen kokouksessa sen jälkeen, kun hallitus on asian käsitellyt ja asiasta on mainittu kokouskutsussa. Päätöstä tulee kannattaa vähintään $\frac{3}{4}$ äänestyksessä annetuista äänistä. Sääntömuutos tulee voimaan, kun se on merkitty yhdistysrekisteriin

17 §

Yhdistyksen purkamisesta on tehtävä ilmoitus yhdistysrekisteriin. Yhdistyksen purkautuessa sen varat, sitten kun velat on maksettu, on luovutettava Jyväskylän

kannatusyhdistys ry:lle varhaisnuoriso- ja nuorisotyöhön purkamisesta
päättävän kokouksen päätöksen mukaisesti

JYVÄLÄN NUORET RY:N

UUDISTETUT SÄÄNNÖT

1§ YHDISTYKSEN NIMI JA TOIMIPAIKKA

Yhdistyksen nimi on Jyvälän Nuoret ry ja sen kotipaikka on Jyväskylän kaupunki

2§ YHDISTYKSEN TARKOITUS JA TOIMINNAN LAATU

Yhdistys toimii Suomen Setlementtiliitto ry:n ja Setlementtinuorten Keski-Suomen piiri ry:n jäsenenä ja toimii yhteistyössä Jyvälän Setlementti ry:n kanssa. Yhdistys toimii pääasiallisesti Jyväskylän kaupungin ja Jyväskylän seutukunnan alueella. Yhdistys toimii sitoutumattomana setlementtiperustansa tunnustavana kansalaisjärjestönä, jonka tarkoituksena on vahvistaa lasten ja nuorten sosiaalista kasvua, mahdollistaa erilaisista taustoista tulevien kohtaamista, ja edistää toiminnassa ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestävää kehitystä.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys

1. järjestää toiminta-, opinto- ja vertaisryhmiä, kerhoja sekä koulutus-, leiri- ja virkistystoimintaa sekä etsivää nuorisotyötä
2. voi toteuttaa tai toimia tarkoitustaan tukevien hankkeiden rahoituksen hakijana ja/tai hallinnoijana tai toimia toteuttajana muiden hallinnoimissa hankkeissa
3. voi perustaa yritystoimintaa
4. luo mahdollisuuksia nuorten omaehtoiselle toiminnalle ja itsensä kehittämiseksi ylläpitämällä nuorille tarkoitettuja toimintakeskuksia ja työpajatoimintaa.

5. voi olla jäsenenä rekisteröidyissä yhdistyksissä ja muissa oikeuskelpoisissa yhteisöissä
6. saa ostaa ja myydä palveluita ostopalvelusopimusten muodossa
7. toimii yhteistyössä Jyväskylän Setlementti ry:n kanssa tukeakseen elinikäistä oppimista
8. ryhtyy mahdollisuuksien mukaan muihin samantapaisiin toimiin, kuin kohdissa 1-7 on mainittu

Toimintansa tukemiseksi yhdistys voi ottaa vastaan avustuksia, lahjoituksia, testamentteja sekä järjestää asianmukaisella luvalla rahan- tai tavarankeräyksiä ja arpajaisia, juhlia ja myyjäisiä sekä talkootoimintaa. Yhdistys voi harjoittaa kaikkea laillista liiketoimintaa. Yhdistys voi omistaa samansuuntaista tai toimintaa tukevaa harjoittavan yhtiön osakkeita ja omistaa toimintaansa varten tarpeellista irtainta ja kiinteää omaisuutta.

Yhdistyksen toiminta ei saa muodostua pääasiallisesti voittoa tavoittelevaksi.

3§ YHDISTYKSEN JÄSENET JA JÄSENMAKSUT

Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi voi liittyä yksityinen henkilö suoritettuaan syyskokouksessa määritellyn jäsenmaksun ko. toimivuodelle jonka yhdistyksen hallitus hyväksyy. Yhdistys voi sisällyttää jäsenmaksun toimintansa pääsy- tai osallistumismaksuun. Jäsenen katsotaan eronneen, jos hän ei suorita jäsenmaksua tai ei osallistu yhdistyksen maksulliseen toimintaan seuraavan vuoden kuluessa. Pääsy- tai osallistumismaksuun sisällytetystä jäsenyydestä voi kieltäytyä siitä erikseen mainitsemalla.

Yhdistyksen hallituksella on oikeus kutsua yhdistykselle kunniajäseniä, jotka ovat merkittävästi edistäneet yhdistyksen tarkoitusta ja tavoitteita. Yhdistyksen kunniajäsenet ovat vapautettuja jäsenmaksuista.

Yhdistyksen kannatusjäseneksi voi liittyä yksityinen henkilö tai oikeustoimikelpoinen yhteisö tai säätiö suoritettuaan syyskokouksessa määritellyn jäsenmaksun ko. toimivuodelle jonka yhdistyksen hallitus hyväksyy. Kannatusjäsenen katsotaan eronneen, jos hän ei suorita jäsenmaksua seuraavan vuoden kuluessa.

Äänioikeutettuja ovat ne varsinaiset jäsenet, jotka ovat täyttäneet 15 –vuotta.

Yhdistys pitää jäsenistään jäsenrekisteriä, joka tarkistetaan vuosi- ja syyskokouksissa.

Yhdistyksen aikaisempien sääntöjen perusteella saavutetut jäsenoikeudet säilyvät.

Yhdistyksen jäsen on oikeutettu eroamaan yhdistyksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle tai sen puheenjohtajalle tai ilmoittamalla eroamisesta yhdistyksen kokouksen pöytäkirjaan. Yhdistyksen jäsen voidaan hallituksen päätöksellä erottaa yhdistyksestä, jos hän on laiminlyönyt jäsenmaksunsa suorittamisen tai jos hän menettelyllään yhdistyksessä tai sen ulkopuolella on huomattavasti vahingoittanut yhdistystä.

Jäsenmaksujen suuruus päätetään vuosittain syyskokouksessa.

4§ YHDISTYKSEN TILIKAUSI JA TILIN- JA/TAI TOIMINNANTARKASTUS

Yhdistyksen tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätös on toimitettava tilintarkastajille ja/tai toiminnan tarkastajille huhtikuun loppuun mennessä. Tilintarkastajien ja/tai toiminnantarkastajien on toimitettava kirjallinen tilintarkastuslausunto yhdistyksen hallitukselle viimeistään kahden viikon kuluttua tilinpäätöksen saatuaan.

Yhdistyksen hallituksella on oikeus toteuttaa ylimääräinen tilin –ja/tai toiminnan tarkastus.

5§ YHDISTYKSEN HALLITUS

Yhdistyksen asioita hoitaa ja sitä edustaa hallitus, johon syyskokous valitsee kolmeksi (3) vuodeksi kerrallaan kuudesta kymmeneen (6-10) jäsentä seuraavan kalenteri vuoden alusta alkavaa toimikautta varten siten, että vuosittain erovuorossa on vähintään kolmannes hallituksen jäsenistä.

Hallitus valitsee keskuudestaan vuodeksi kerrallaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Sihteeri, rahastonhoitaja ja muut tarvittavat toimihenkilöt voidaan kutsua myös hallituksen ulkopuolelta.

Hallituksen kutsuu koolle puheenjohtaja, varapuheenjohtaja tai hallituksen esittämä/määräämä yhdistyksen toimihenkilö hallituksen määräämällä tavalla. Hallitus kokoontuu tarvittaessa tai jos vähintään puolet hallituksen jäsenistä sitä vaatii. Kutsussa on, mikäli mahdollista, mainittava kokouksessa esille tulevat asiat.

Yhdistyksellä on mahdollisuus palkata toimihenkilöitä, jotka hallituksen toimeksiannosta vastaavat yhdistyksen operatiivisista hallinnollisista asioista.

Hallitus on päätösvaltainen kun vähintään puolet jäsenistä sekä puheenjohtaja ja/tai varapuheenjohtaja on heidän lisäksi läsnä. Hallituksen päätökseksi tulee mielipide, jota on kannattanut yli puolet läsnäolevista hallituksen jäsenistä. Puheenjohtajan mielipide ratkaisee äänten mennessä tasan, vaaleissa kuitenkin arpa.

Hallituksen jäsen voi osallistua kokoukseen puhelimen tai internetin välityksellä reaaliaikaisesti, jos hän on ilmoittanut poikkeavasta järjestelystä vähintään yhtä (1) päivää ennen kokousta.

Jos hallituksen jäsen eroaa kesken toimikauden voidaan hänen tilalleen valita uusi jäsen seuraavassa yhdistyksen kokouksessa eroavan jäsenen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Hallituksen tulee:

- edustaa yhdistystä
- hoitaa yhdistyksen hallintoa ja taloutta
- ottaa yhdistyksen palvelukseen toimihenkilöitä, päättää heidän palkkansa ja tehtävänsä sekä tarvittaessa erottaa heidät.
- asettaa avukseen tarpeelliseksi katsomiaan toimikuntia ja työryhmiä sekä hyväksyä niiden tehtävät
- edistää ja valvoa yhdistyksen tarkoituksen toteuttamista

- käsitellä muita mahdollisesti esille tulevia asioita, jotka eivät kuulu yhdistyksen kokoukselle

6§ YHDISTYKSEN NIMEN KIRJOITTAMINEN

Yhdistyksen nimen voi kirjoittaa:

- rahastonhoitaja yhdessä puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan kanssa.
- puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja (jompikumpi) yhden hallituksen määräämän hallituksen jäsenen kanssa yhdessä
- hallitus voi oikeuttaa yhdistyksen toimihenkilön tai hallituksen jäsenen kirjoittamaan yhdistyksen nimen yksin

7§ YHDISTYKSEN KOKOUKSET

Yhdistyksen varsinaisia kokouksia ovat vuosikokous ja syyskokous. Yhdistyksen vuosikokous pidetään maaliskokuussa ja syyskokous marraskuussa.

Hallitus kutsuu yhdistyksen sääntömääräiset kokoukset koolle enintään neljä (4) viikkoa ennen ja vähintään kymmenen (10) päivää ennen kokousta yhdellä tai useammalla tavalla julkisessa mediassa tai henkilökohtaisesti.

Ylimääräinen kokous pidetään, jos hallitus katsoo sen tarpeelliseksi tai jos vähintään yksi kymmenesosa (1/10) äänioikeutetuista yhdistyksen jäsenistä sitä ilmoittamansa asian käsittelyä varten hallitukselta kirjallisesti pyytää.

Yhdistyksen kokouksissa, jokaisella yli 15-vuotiaalla jäsenmaksun suorittaneella tai kunniajäsenellä on yksi ääni. Jäsen ei voi käyttää äänioikeuttaan asiamiehen välityksellä. Kannatusjäsenellä on kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Äänestyksissä äänen mennessä tasan, tulee päätökseksi puheenjohtajan kannattama mielipide, paitsi vaaleissa ratkaisee arpa.

Vuosikokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. Kokouksen avaus
2. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja tarvittaessa kaksi ääntenlaskijaa
3. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. Hyväksytään kokouksen työjärjestys
5. Esitetään tilinpäätös, toimintakertomus ja toiminnantarkastajien/tilintarkastajien lausunto
6. Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille vastuuvollisille
7. Käsitellään kokouskutsussa mainitut asiat

Syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. Kokouksen avaus
2. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja tarvittaessa kaksi ääntenlaskijaa
3. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. Hyväksytään kokouksen työjärjestys
5. Vahvistetaan toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavalle toimintavuodelle ja päätetään jäsenmaksujen suuruus seuraavalle kalenterivuodelle
6. Valitaan hallituksen puheenjohtaja ja muut jäsenet
7. Valitaan yksi tai kaksi tilin- tai toiminnantarkastajaa ja näille yksi tai kaksi varahenkilöä. Varsinaisista tilintarkastajista vähintään toisen tulee olla KHT- tai HTM- tilintarkastaja
8. Valitaan yhdistyksen edustajat Suomen Setlementtiliiton sääntömääräisiin kokouksiin
9. Käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat

8§ YHDISTYKSEN SÄÄNTÖJEN MUUTTAMINEN JA YHDISTYKSEN PURKAMINEN

Näiden sääntöjen muuttamista ja yhdistyksen purkamista koskeva päätös ollakseen pätevä on tehtävä yhdistyksen kokouksessa sen jälkeen, kun hallitus on asian käsitellyt ja siitä on mainittu kokouskutsussa. Päätöstä tulee kannattaa vähintään kolme neljäsosaa

(3/4) äänestyksessä annetuista äänistä. Sääntömuutos tulee voimaan, kun se on merkitty yhdistysrekisteriin.

Yhdistyksen purkamisesta on tehtävä ilmoitus yhdistysrekisteriin. Yhdistyksen purkautuessa sen varat ja muu omaisuus, sitten kun velat on maksettu, luovutetaan Jyvälän Setlementti ry:lle lapsi- ja nuorisotyöhön purkamisesta päättävän kokouksen päätöksen mukaisesti.